

kapittel



Gikk grundig til verks: Rapporten om Norges avtaler med EU, altså i hovedsak EØS-avtalen, er med fotnotene på over 900 sider. Her utvalgsleder Fredrik Sejersted da rapporten ble lagt frem på Litteraturhuset i Oslo tirsdag. FOTO: BERIT ROALD/SCANPIX

– Dere har i hvert fall fått skryt for språkføringen, det virker nesten som om utredningen er skrevet for folk flest?

– Som sønn av en norsklektor er jeg glad for at du sier det. Vi har forsøkt å skrive klart og enkelt og unngå fremmedord. I den grad 911 sider kan kalles lett tilgjengelig, så mener jeg faktisk at rapporten er det.

– Blant konklusjonene deres er at Norge er tre fjerdedels integrert i EU. Hvordan ville vi merket det om andelen var hundre prosent?

– Da ville vi vært medlem av EU. Men poenget er at vi allerede er så tett integrert at de fleste nok ville merket liten forskjell. To grupper som ville merket det, er bøndene og forbrukerne. Bøndene ville fått noe vanskeligere kår, mens forbrukerne ville fått noe billigere mat.

– Den røde boken som heter Norges lover er like fullt så gjennomgripende endret at originalutgaven ikke lenger lar seg rekonstruere?

– Det finnes ikke noen originalutgave. Lovsamlingen endrer seg hele tiden. Og

de siste 20 årene har EU-retten slått inn i den som en tidevannsbølge. Det er en del av rettens europeisering, som jeg ikke tror det er mulig å reversere. Over 170 norske lover av i alt cirka 600 inneholder i dag i større eller mindre grad EU-rett. Fra taubaneloven av 1912 til elsertifikatloven av 2011. Det aller meste er både nyttig og ukontroversielt. Selv om de to partiene som er motstandere av EØS og Schengen skulle fått rent flertall, tror jeg ikke de ville ha ønsket eller klart å ta ut mer enn en liten brøkdel av dette.

– Men dere har også funnet ut at Stortinget til tider er blitt forbigått av skiftende regjeringers integrasjonsiver?

– Etter Grunnloven må alle viktige nye EU-forpliktelser fremlegges for Stortinget til votering og samtykke. Det har vært 287 slike saker siden 1992, og alle er godkjent – 265 av dem enstemmig. I tillegg er det noen saker som ikke er fremmet på denne måten, men som nok burde ha vært det. De klareste eksemplene er på forsvars- og sikkerhetsfeltet, da Norge i 2004–2005 sluttet seg til EUs samarbeid

for krisehåndtering og militærstyrken Nordic Battle Group.

– Mye plass i utredningen er viet de grunnleggende drivkreftene i integrasjonsprosessen. Tror du Norge ville vært like integrert som i dag dersom vi hadde en sveitsisk frihandelsavtale, slik nei-siden ønsker?

Det står dårlig til med den opplyste, offentlige samtalen om Norges forhold til EU.

– Det blir hypotetisk. Men jeg tror et bredt norsk politisk flertall uansett ville ha ønsket å knytte seg til det aller meste av det vi har gjort under EØS. Det har Sveits gjort. De har over 120 avtaler med EU, som i substans dekker veldig mye av det samme. Men det er en mye vanskeligere og mer kronglete tilknytningsform,

som også mangler ordninger for kontroll. Vi skal også være klar over at Norges tilpasning til EU ikke bare skjer fordi vi under EØS har forpliktet oss til det. På veldig mange områder er det Norge som aktivt tar initiativ overfor EU for å utvikle samarbeidet. Det gjelder politisamarbeid, innvandring, sikkerhetspolitikk, distriktspolitikk, forskningsprogrammer, utdanning, kulturprogrammer og mye mer.

– Enkelte røster hevder at demokratiet ville vært like svakt selv om vi hadde vært fullt EU-medlem, fordi vi som et lite land ville hatt så svak stemme i Brussel. Har de et poeng?

– Den problemstillingen har ikke utvalget utredet. Men personlig mener jeg det er en enorm forskjell på å være på innsiden og utsiden av beslutningsprosessen når det gjelder innflytelse og medvirkning, selv for et lite land. Eller mer presist: Særlig for et lite land.

sij@morgenbladet.no
Se også side 5 og 12

MORGENBLADET

Morgenbladet ble etablert i 1819 og er en av Norges eldste aviser. Vi er i dag en uavhengig ukeavis med vekt på samfunn, forskning og kultur. Morgenbladet er Norges raskest voksende avis og har tredoblet opplaget siden 2003.

MORGENBLADET SØKER SOMMERVIKARER

Morgenbladets søker reportere til alle avdelinger for sommeren 2012. Vi søker etter talentfulle journalistvikarar med sikker språkføring, høyere utdanning og relevant journalistisk praksis. Vi legger vekt på originale ideer og evnen til å formidle krevende stoff på en levende måte.

Søknader eller spørsmål om stillingene kan rettes til samfunnsredaktør Lena Lindgren (telefon 21 00 63 08 / ll@morgenbladet.no) eller kulturredaktør Håkon Gundersen (21 00 63 34 / hg@morgenbladet.no). Søknadsfrist: 3. februar

Journalister med minoritetsbakgrunn oppfordres til å søke.

Morgenbladet søker sommervikarar som redigerere. Du må høy språklig sikkerhet, god sjanger- og presentasjonsforståelse og kunne redigere en tekst raskt. Erfaring fra pressen er en forutsetning.

Søknader eller spørsmål om stillingene kan rettes til desksjef Børre O. Haugli (telefon 21 00 63 05 / bh@morgenbladet.no). Søknadsfrist: 3. februar

Morgenbladet er en liten redaksjon med hektisk og hyggelig miljø. Avisens opplag har hatt en markant økning de siste årene og har i dag rundt 100.000 lesere. Avisen kommer ut hver fredag.